

Verksamhetsberättelse 2017

Dalälvens Fiskevårdsområdesförening

Under året har styrelsen sammanträtt varje månad, inklusive Årsmötet 15/4.

Förlikningsförhandlingar i harr- och öringdomarna fortsatte under vintern mellan inblandade parter. Mark- och miljödomstolen fastställde datum för huvudförhandling till 16 Maj. I april nåddes dock förlikning mellan parterna och domstolen tog efter en kort sittning med sig detta tillbaka för upprättande av ny dom. Vårt ombud Nils Rinander med flera får anses ha gjort ett gott arbete under de dryga 10 år som detta arbete pågått. En ansevärd ekonomisk ersättning för skada på fisket har förhandlats fram och utbetalts och fiskvägar skall börja byggas i älven under 2018.

I juni kom en fastställd ny dom i harrdelen av målet. Enligt denna skall fiskvägar byggas förbi kraftverken Spjutmo, Blyberg och Väsa i Österdalälven. Arbetet kommer att utföras ”uppströms”, vilket innebär att byggandet kommer att börja med Spjutmo kraftstation. Arbetet skall påbörjas under 2018 och enligt planen skall det även slutföras under året. Under 2019 byggs så fiskvägar vid Blybergs kraftstation och under 2020 vid Väsa kraftstation.

Skadeståndet för förstört fiske betalades under sensommaren ut till inblandade fiskevårdsområden. Dalälvens fiskevårdsområde fick som ersättning 4,5 miljoner kronor och det beslutades i styrelsen att dessa pengar oavkortat skall gå till fiskevårdande åtgärder i Österdalälven.

Öringdomen lämnades under slutet av året in till Mark- och Miljööverdomstolen för att även den gå igenom för fastställande under 2018.

Efter att ha skjutits upp under 2016 blev så till slut den planerade biotopvården i älven utförd. Vattennivån var acceptabel och arbetet utfördes av Siljan Schakt med grävmaskin och dumper. Arbetet leddes av Anders Bruks. Vid Knillenot grävdes den gamla grusbanken bort och transporterades ut i älven. Tillsammans med de stenblock som införskaffats under 2016 med hjälp av Siljans Schakt, anordnades nya lekplatser i älven. Arbetet gick snabbare än planerat och åtgärderna tog endast 3,5 dagar att utföra. Kostnaden för åtgärderna betalades av DVF, Dalälvens Vattenregleringsföretag.

Efter samråd med en av de berörda markägarna justerades sedan landremsan utanför sloboden i november.

I Lädeån utfördes också ett biotopvårdsarbete i samarbete med Mora-Våmhus Fvo och Länsstyrelsen. Arbetet var tänkt att utföras i maj, men då stora mängder lekvandrare harr sågs i ån under inventeringen, sköts arbetet upp några veckor.

Via Länsstyrelsens kursverksamhet och samarbete med biotopvårdsexperter från Norrbotten utfördes stor del av arbetet enligt den erkända Hartijokki-metoden. Enligt denna metod används specialtillverkade verktyg för att återställa bottnar och göra nya lekbottnar för fisken. Arbetet utfördes i den övre delen av ån, upp till järnvägsbron.

Något senare användes en mindre grävmaskin för att biotopvårda den nedre delen av Lädeån. Bland annat öppnades den lilla fåran som tidigare gick ut i älven en bit ovan Gutdalen. Denna lilla fåra hade tidigare grävts igen men är nu alltså öppen igen. Den gamla fåran bedöms som fint lekrområde, men kanske framförallt som ett utmärkt uppväxtområde för juvenil öring och harr.

Oerhört glädjande med arbetet i Lädeån var ju att den frivilliga arbetskraften kom från bla Dalälvens Fvo, Mora-Våmhus Fvo, Älvdalens fiskegymnasium, Länsstyrelsen och intresserade privatpersoner. Det visar ju verkligen att biotopvård och återställning av våra vatten ligger många varmt om hjärtat.

Mora-Våmhus fvo var huvudman för åtgärderna och Dalälvens Fvo stod för ansökan, planering, utvärdering och kostnadskalkyler. Anders Bruks ansvarade för maskindelen av åtgärden. Biotopvården bekostades av DVF.

Tidigare utredningar som gjorts om eventuellt öppnande av sidofåror i älven diskuterades under året tillsammans med Länsstyrelsen. Man är från Länsstyrelsens håll mycket intresserade och positiva till att hjälpa till med identifiering av ytterligare möjligheter till skapande av lekområden längs Österdalälven.

Vattennivåerna i regionen var under sommaren relativt låga. Dock är tappningen från Spjutmo fortfarande oerhört ojämn och Stefan Larsson tog åter kontakt med Claes Kjörk som är ansvarig för detta på Fortum.

Den ojämna tappningen vid Spjutmo är återkommande även vid jämna flöden i övrigt och Kjörk lovade undersöka saken. Efter sommaren uppdagades det att felet nog satt vid Väsa kraftstation och inte i Spjutmo. Vi får nu hoppas att Fortum tar sitt ansvar och rättar till felet så tappningen blir "normal" igen.

Ansökan om bygdemedel för att bygga upp den nedbrunna slogboden vid Alderängarna avslogs. Det visade sig senare att föreningens ansökan inte behandlats helt korrekt av ansvarig inom kommunen och beslut togs att under 2017 skicka in en ny ansökan. Tilläggas bör att slogboden var kommunens och att den även låg på deras mark.

Tillsyn utfördes av föreningens tillsynsmän vid ett antal tillfällen under säsongen. Inga brott mot lag eller regler uppdagades, vilket ju måste ses som positivt. Tyvärr florerar åter rykten om lokala fiskare som medvetet riktar sitt fiske mot fredad öring.

Rapporter inkom att det vid Åmänget, på Långletsidan, körs med 4-hjuling i älven. Detta är naturligtvis olagligt och kan ställa till mycket stor skada för livet i älven. Förhoppningsvis kan marodörerna tas på bar gärning, om missbruket av maskinerna fortsätter.

Under våren satte man, enligt beslut i arbetsgruppen, ut drygt 800.000 öringyngel i Österdalälven. Representanter från fiskevårdsområdet medverkade vid utsättningarna.

Endast 70-talet öringar vandrade upp i älven och fångades i fällan vid Säs. Av dessa var ungefär hälften vilda. Vid romkramningen av öring i slutet av oktober var representant från fiskevårdsområdet närvarande. Enligt Stefan Nordin som ansvarar för detta arbete sattes 8-10 av dessa öringar förbi fällan för att få en chans till naturlig lek uppströms fällan.

Stefan Larsson
Ordförande, Dalälvens Fvo